

Antwoord op de vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

1. Wat is de aanleiding?

Er is een maatschappelijke wens om meer gebruik te kunnen maken van camerabeelden van strafbare feiten. Dit blijkt uit de maatschappelijke discussie over dit onderwerp, die bij tijd en wijle hoog oploopt. In de Tweede Kamer zijn twee moties aangenomen waarin een ruimer gebruik van camerabeelden door particulieren ter ondersteuning van de opsporing wordt bepleit. De Minister van V&J wil die moties uitvoeren met dit wetsvoorstel.

2. Wie zijn betrokken?

Het wetsvoorstel is van toepassing op een ieder die op basis van de Wet bescherming persoonsgegevens camerabeelden van strafbare feiten wil publiceren. Dit geldt onder meer voor burgers en bedrijven. Toezichthouder is het College bescherming persoonsgegevens. De opsporing van strafbare feiten blijft een exclusieve taak van de politie en het openbaar ministerie.

3. Wat is het probleem?

De maatschappelijke en politieke wens om meer gebruik te maken van dergelijke beelden stuit op het huidige juridische kader (met name de Wbp), dat het gebruik van de beelden door particulieren nagenoeg onmogelijk maakt. In de huidige praktijk worden beelden toch regelmatig door burgers op internet gezet. Zij hebben geen juridisch kader dat hen stimuleert die publicatie op een zorgvuldige wijze te laten plaatsvinden, er is enkel een verbod op publicatie. Het geven van een kader, met voorwaarden voor publicatie, bevordert de zorgvuldige omgang met beelden.

4. Wat is het doel?

- 1) De identificatie (en daarmee de feitelijke opsporing) van gefilmde verdachten vergemakkelijken en de pakkans doen toenemen.
- 2) De omgang met beelden zorgvuldiger te laten plaatsvinden door het stellen van voorwaarden aan de publicatie.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Door technische ontwikkelingen is het aantal camera's in Nederland enorm toegenomen, onder meer door de grote hoeveelheid smartphones. Deze camera's leveren een groeiend aantal beelden op die bij kunnen dragen aan de opsporing van strafbare feiten. Publiciteit is in de praktijk een effectieve methode gebleken om de pakkans van verdachten van misdrijven te vergroten. Door de politie te helpen de dader te vinden, kunnen burgers en bedrijven een belangrijke bijdrage leveren aan een effectieve opsporing. Daartoe is wetswijziging nodig. De opbrengsten van het oplossen van misdrijven wegen zwaar in een samenleving waarin veel waarde wordt gehecht aan het verhogen van de veiligheid en de pakkans. Met dit wetsvoorstel wordt bovendien bevorderd dat op een zorgvuldige manier wordt omgegaan met beelden.

6. Wat is het beste instrument?

Publicatie van camerabeelden kan een grote bijdrage leveren aan de vaststelling van de identiteit van verdachten. Publicatie van camerabeelden is, zeker via internet, het middel dat het snelst kan worden ingezet, het grootste bereik heeft, de meeste slagkracht en burgers maximaal activeert om mee te helpen aan een snelle oplossing van de zaak. Door publicatie zullen verdachten worden geïdentificeerd die anders anoniem zouden kunnen blijven. De voorwaarden die het wetsvoorstel aan publicatie verbindt, bevorderen de zorgvuldige omgang met het middel van publicatie van beelden.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Met deze nieuwe vorm van burgerparticipatie bij de opsporing wordt optimaal gebruikgemaakt van de burger als informatiebron en als ondersteuner in opsporingsonderzoeken. Gevolg voor de maatschappij als geheel is dat meer daders kunnen worden gepakt. Het publiceren van beelden is optioneel en moet aan voorwaarden voldoen. Burgers en bedrijven krijgen zo de kans bij te dragen aan de opsporing en verantwoordelijkheid te nemen voor een veilige samenleving. Dit wetsvoorstel leidt niet tot hogere administratieve lasten of nalevingskosten. Voor publicatie is (naast diverse inhoudelijke voorwaarden) vereist dat aangifte wordt gedaan en dat de beelden ter beschikking van de politie worden gesteld.